

Nr. 21 MARTS 1990

KiM - NYT

MEDLEMSBLAD FOR "Kvinder i Musik" 7. ARGANG

KORT PRÆSENTATION AF KiM "KVINDER I MUSIK"

Formålet med KiM, "Kvinder i Musik", er at støtte kvinder i deres professionelle beskæftigelse med musik og at forbedre deres vilkår og status i det danske musikliv.

KiM opfordrer kvinder til at komponere samt udvikle, uddanne og udfolde sig på områder, der traditionelt ikke har været betragtet som kvindelige - således også indenfor arbejde af mere eksperimentel karakter.

KiM arbejder med:

- at arrangere koncerter, både klassiske og rytmiske, samt koncerter, hvor genrerne blandes
- et arkiv, der indsamler og registrerer materialer om kvinder i musik. Arkivet indeholder bl.a. følgende:
Bånd, som kan bruges til studiebrug.
Noder, (ca. 200 eks.) som kan kopieres eller ses på stedet.
Et register, hvor ca. 1000 kvindelige komponister og grupper står opført.
Sanganlæg, som kan lejes. Kontaktperson Marianne Rottbøll (tlf. 31 19 95 04). 8-kanals mixer, 2 sangkabinetter, 10 øvegange + en koncert: 750 kr. (er det en KiM koncert: 500 kr).
Video, opera af Synne Skouen; video om KiM af Musse Magnussen.
Og desuden plader, bøger, avis-udklip, specialer, afhandlinger, m.m.

KiM modtager gerne gaver samt optagelser fra koncerter. Iøvrigt alt materiale, som kan udvide og berige vores arkiv.

KiM arbejder iøvrigt med:

- at udgive medlemsbladet KiM-nyt, som udkommer fire gange om året.
- at afholde medlemsmøder med foredrag af KiMs egne medlemmer (eller indbudte foredragsholdere).
- at formidle kontakt mellem kvinder i musiklivet og overordnede organisationer som Statens Musikråd og Dansk Rocksamråd (ROSA), således at KiM som forening gør opmærksom på, at "kvindemusikken" eksisterer og at den bør støttes.
- at formidle kontakt med tilsvarende foreninger i andre lande:

USA:

The International Congress on Women in Music, blad: "Newsletter".

Tyskland & Schweiz:

"Frau und Musik", Internationaler Arbeitskreis, blad: "Info, Frau und Musik".

England:

"Women in Music".

Norge:

"AKKS Femi-rock".

Forside: Benna Moe ved Kinoorglet i Palladium (Det kgl. Bibliotek)

INDHOLD

Forside	1
Kort præsentation af KiM	2
Indhold	3
Intro	4
Projekt "Kvinnors Musik"	5
Sket siden sidst	8
Benna Moe, overgangskvinde og professionel musiker	9
Eksperimenterende jazz på plader	17
KiM kalender: Nordisk Musikfest i Göteborg 1991	19
Plader: "Crossroads"	20
Nyt i arkivet	21
Kontakt	22
Bestyrelse og udvalg	23
Redaktionelt	24

INTRO

Kære læser!

Læs i dette nummer af KiM-Nyt om den ukuelige musiker og komponist, som iført tyl og pailletter steg op fra gulvet i Palladium, siddende ved det store kinoorgel. Hun skelnede ikke mellem "populærmusik" og "kunstmusik", kom i konflikt med det "patriarkalske" musiklivs normer p.gr. af sin "kvindelige" musikopdragelse - og blev *banebrydende*: "Benna Moe, overgangskvinde og professionel musiker.

I vores svenske "søsterland" er der megen gang i kvindemusikken og -forskningen. Projekt "Kvinnors musik" præsenterer nu en epokegørende bog med samme titel ... men det er kun begyndelsen til en masse aktiviteter i 1990/91.

Herhjemme udgiver danske jazz-kvinder plader som aldrig før - læs om tre nye udgivelser her i bladet.

Tag fat på 90'ernes KiM-nyheder.

God læselyst,

Redaktionen

PROJEKT "KVINNORS MUSIK"

Nu er *bogen* udkommet til det store svenske projekt "Kvinnors musik", som vi allerede omtalte i KiM-Nyt nr. 17 januar 1989. Projektet, der er kommet i stand mellem "Utbildningsradion", "Svenska Rikskonserter" og "Utbildningsförlaget Brevskolan", omfatter foruden bogen, radioprogrammer, brevskole, radiokonserter og turnéer. Bogen, som er på 160 sider, opfølges i efteråret 1990 af en serie radioprogrammer på 10 længere (30 min.) og 10 kortere (10 min.) programmer, der i klingende form videregiver bogens indhold. Programserien fungerer sammen med brevskolens undervisningsmateriale som udgangspunkt for diskussioner og selvstudier eller studier i grupper.

Også "Musikradion" indleder til efteråret en sæson "med kvindeligt fortegn", gennem en række programmer om kvindelige musikere og komponister. Endvidere har musikradion flere kvindelige komponister på programmet end ellers, bl.a. uropfører "Radiosymfonikerne" en violinkoncert af Karin Rehnqvist den 20. december 1990. For sæsonen 90/91 planlægges turnéer med bl.a. Elisa Einarsdottir og Lena Willemark og et korpædagogisk projekt med Karin Rehnqvist.

Bogen "Kvinnors Musik" kan ses i KiM arkivet, købes i en svensk boghandel eller bestilles direkte fra:

**Kundtjenst
Utbildningsradion
115 80 Stockholm**

Tlf.: 08 784 42 40

Pris: ca. 145,- + porto.
(ved bestilling af 1 stk. bliver det i alt 193 Dkr.)

Kvinnors Musik

En bok som bryter ny mark

Kvinnors skapande inom litteratur och konst är idag för oss en självklarhet. Men hur är det med musiken?

I slutet av 1700-talet ansågs det opassande för en kvinna att spela fiol eller kontrabas... För drygt hundra år sedan sade kompositören Johannes Brahms: "Först då kommer det att finnas en stor kvinnlig komponist när den förste mannen fött ett barn till världen..."

Idag skulle ingen våga säga något liknande, men det finns fortfarande symfoniorkestrar som inte släpper in kvinnliga musiker, och antalet kvinnliga dirigenter i världen är fortfarande mycket litet. Men inom andra musikgenrer finns det otaliga kvinnliga musikskapare som mer än väl hävdar sig i konkurrensen med sina manliga kolleger.

Vad har egentligen hänt på det här området sedan Johannes Brahms' dagar?

Det är en av de frågor som diskuteras i Utbildningsradions projekt KVINNORS MUSIK, där kvinnors musicerande och musikskapande i olika musikgenrer under de senaste 200 åren kommer att belysas. Projektet KVINNORS MUSIK omfattar en bok på 160 sidor samt ett antal radioprogram. Boken, som ges ut i samarbete med Svenska Rikskonserter, kommer ut i november 1989, medan radioprogrammen sänds hösten 1990. Till projektet utger Utbildningsförlaget Brevskolan en studiehandledning.

Huvudförfattare är musikforskaren Eva Öhrström, från vars forskning en stor del av bokens material utgår, och Märta Ramsten, arkivarie vid Svenskt visarkiv. Övriga artikelförfattare är musikforskaren Anna Johnson, radioproducenten Mia Gerdin, musikforskaren Kajsa Paulsson, jazzspecialisterna Jan Bruér och Lars Westin, musikforskaren Katharina Brette-Kromsten, kulturjournalisten Leif Nylén, musikjournalisten Lotta Höjer och litteraturforskaren Hillevi Ganetz.

Italiensfödda Mathilda d'Orozco tjugade omgivningen i 1820-talets salonger genom sin person och sina kompositioner.

Innehåll

1. Kvinnliga och manliga musikvärldar. En kultursociologisk översikt.

Vad är det som skapar skillnaderna mellan manligt och kvinnligt i musiken? Om utbildning, traditioner, fördomar och gränser.

2. "Kvinnorummen" - roller och miljöer
Konsten att bli en god värdinna • Husmorsrollen skildrad i visan • Fäbodmusiken - kvinnornas, djurens och de vida skogarnas musik • Fabriksarbete och sång • Salongen • Barnkammaren och köket • I barnkammaren - Alice Tegnér och barnvisorna.

Musiken i kvinnans arbetsmiljöer i historiskt perspektiv.

3. Kvinnan som samlande kraft
Mathilda d'Orozco - salongernas näktergal • Margareta Helena Lallér och Greta Naterberg
Några kvinnor ur olika samhällsskikt porträtteras.

4. Elfrida Andrée och Lena Larsson.
Två kvinnoöden i Göteborgstrakten.

Tonsättaren och vissångerskan, två starka personligheter i musiklivet.

5. Primadonnan - hora eller ängel?
Med estradartisten genom 400 år.

Från 1600-talets operadivor till Jenny Lind, Janis Joplin och Madonna.

Operasångerskan Jenny Lind - superstjärna på 1800-talet

6. Varför har tjejer så tunna röster?
Om kvinnorörelsens musik.

Viktiga namn och traditioner i 70-talets kvinnokamp.

7. Orkestrar och ensembler
Kvinnor i ensembler - en översikt • Damorkestern Baby Stars • Kvinnliga jazzmusiker - finns dom? • Tjejband - en orientering.

Från Vivaldis flickorkester till dagens kvinnor i ensembler inom olika genrer.

8. Kvinnligt-manligt i rockens rollspel.
Från Elvis Presley till Fia Skarp.

Om olika attityder i rockmusiken.

9. Skapande kvinnor
Oltorgs Kajsa Andersson, spelman • Elise Einarsdotter, jazzmusiker • Karin Rehnqvist, tonsättare • Elaka prinsessor - ett samtal med rockbandet Tugga Terrier.

Porträtt av några unga musikskapare.

Punkbruden Nina Hagen - symbol för generationsuppror

SKET SIDEN SIDST

Hanne Boel, sanger, modtog i november måned 1989 Komtesse Moltkes Legat på Kildegårds Gymnasium i Gentofte.

Inge Bruland, lektor ved Københavns Universitet, holdt i december måned 1989 et foredrag om kvindelige, danske komponister på Musikvidenskabeligt Institut. Foredraget var led i universitetets emneuge: Danske Dage.

KIM ARRANGEMENTER SIDEN SIDST

29/10 89

Odin Concert i Glyptoteket med Pete Rasmussen, Pauline Sæther og Olga Magieres.

11/11 89

Mariasange og Jomfru fortællinger: Sang: Hanne Ørvad. Forlæsning: Birte Carlé. Fortællingerne om Thekla fra det 2. århundrede og Thais fra det 5. århundrede.
Musik af bl.a.: Hildegard von Bingen, Hanne Ørvad.
Arrangementet fandt sted på Musikhistorisk Museum.

30/11 89

Medlemsmøde: Kvindelige Amerikanske Komponister ved Nancy Neukirch på MI.

31/1 90

Medlemsmøde: Pigestemmer i Puberteten ved Mette Fog Pedersen på MI

24/2 90

Kvindelige Komponister og Malere fra omkring Århundredeskiftet, koncert og

foredrag på Lyngby Bibliotek.

BILLETSTØTTE TIL KIM KONCERTER

"Kvinder i Musik" er blevet godkendt som fast arrangør i Københavns Kommunes billetstøtteordning for perioden 1/1 - 31/12 1990. Det betyder, at man kan få 30 kr. rabat til KiM's koncerter ved at købe et hæfte med 4 rabatkuponer til i alt 30 kr. Rabatten gælder også for 16 andre organisationer og spillesteder bl.a. Montmartre, A/S Bananrepublikken og Inventio for at nævne et par stykker. Hæftet kan købes hos ARTE på Nørreport og i Scala, i Montmartre, i Huset og hos Kommuneinformation.

FØDSELSDAGSFEST

"Forum för kvinnliga forskare och kvindeforskning" afholdt d. 26. november 1989 et arrangement i Kulturmejeriet (Lund) i anledning af at DISA (föreningen för kvinnostudier) fyldte 11 år, Forum för kvinnliga forskare 6 år og KVASTEN (kvinnliga aktiva studenter) 1 år.

Under overskriften "Kvinnor och musik" fulgtes følgende program:

14.00 "Hannas fläkt"

15.00 Margaret Myers, (musikforsk. Göteborg): "Kvinnan i musiken från renässans till romantik", med musikindsalg af "Fru Musica"

16.30 Pause

17.00 DISA stipendier

17.30 Margaret Myers, "Damorkestra i Sverige 1870-1940"

19.00 "G., tjejrøckband"

BENNA MOE overgangskvinde og professionel musiker

af Inge Bruland

Efter meget at dømme lever vi, f.eks. her i Norden, stadig i en overgangsfase mellem et patriarkalsk samfund og et samfund med kønsneutrale magtstrukturer. Denne overgangsfase er over hundrede år gammel, idet den tager sit udgangspunkt i de ændrede samfundsøkonomiske forhold i sidste halvdel af det 19. århundrede. Et billede af kønnenes sociale positioner i datiden kan aflæses i tidens kønsfilosofi. Den beskriver kønnene som to komplementære størrelser. Det passive, svage, naturforbundne moderlige komplementerer det aktive, stærke, intellektuelle menneskelige; materien komplementerer ånden; intimsfærens kvinde og hendes udadvendte mand danner tilsammen en skøn harmonisk helhed. Men i den periode bliver flere og flere kvinder lønarbejdere, og kvindens ændrede situation bevirker, at der slås revner i det kønsfilosofiske billede. Mange forskere og filosoffer forsøger at indpasse det nye kvindebillede i den gamle filosofi, bl.a. den østrigske kønsfilosof Otto Weininger¹. Han betragter de kvinder, der bevæger sig ind på mandens arbejdsdomæne (han nævner først og fremmest kunstnerinder og intellektuelle kvinder), som mandekvinder, en blandingsform mellem den ægte kvinde og manden. Blandingsformen kan aflæses af mandekvindernes anatomi; de har smalle hofter, dybe stemmer, høje pander m.m., og de er ofte ufrugtbare. Mandekvinden er således splittet; med sin mandlige del stræber hun efter det åndelige univers, der er hendes kvinde-

lighed fremmed; hendes kvindelige del vil imidlertid altid blokere for hendes mulighed for endeligt at trænge ind i det.

De to nutidige kvindeforskere, Mette Bryld og Nina Lykke, læser imidlertid Weiningers og andre samtidige filosofers fremstilling af mandekvinden som et tegn på den fremmedgørelse, kvinden blev underlagt med sin indtræden i lønarbejdslivet. Den lønarbejdersfære, hun kom ind i, var ikke kønsneutral; den var af historiske grunde defineret af mænd. Og da kvinden stadig havde en binding til intimsfærens kvindelighed, gav hendes lønarbejde anledning til indre konflikt.

Mens den borgerlige kønsfilosof altså ser mandekvinden som en kvinde med en blanding af biologisk kvindelige og mandlige træk, så tolker nutidens kvindeforskere hans fremstilling som et bevis på den rollekonflikt, den samtidige lønarbejdende kvinde nødvendigvis måtte have i.

Synspunkter fra de omhandlende kvinder selv kommer først og fremmest til udtryk gennem tidens skønlitteratur af kvindelige forfattere. Her beskrives kvindernes splittelse, idet litteraturen snart fokuserer på den gamle tids kvindes umyndiggjorthed og indelukkede position i familien og snart på den nye tids kvindes utallige muligheder. Mette Bryld, Nina Lykke og andre kvindeforskere² bruger begrebet "overgangskvin-

der" om de kvinder, der levede i "overgangperioden" 1880-1920, og det er tydeligt, at denne "overgangperiode" ikke er definitivt slut i 1920; men at den har udløbere frem til i dag.

Kvindens begyndende mere generelle indtræden i det professionelle musikliv i Danmark ligger inden for den nævnte periode, og i denne artikel vil jeg beskrive en af de kvinder, der var banebrydende herhjemme som musikprofessionelle, nemlig komponisten, sangeren, pianisten, kirkeorganisten, kinoorganisten og pædagogen Benna Moe, f. 14/1 1897, d. 30/5 1983³.

Benna Moe blev altså 86 år gammel, og ligesom mange aspekter i hendes musikalske livsløb set med nutidige øjne kan virke selvmodsigende, således ligger der også et paradoks i, at hun blev så gammel, som hun blev, idet hun livet igennem var præget af sygdom. Hun var født med hånd- og foddefekter, men blev kureret for dem ved jævnlige behandlinger i sine første leveår. Igennem sin opvækst led hun af hjerteproblemer, gigtfeber, difteritis, lungebetændelse og migræne. Da hun var i 40-års alderen, gennemgik hun en underlivsoperation, og på trods af flere kurophold forværrede hendes ryglidelse, en discusprolaps, sig gennem årene.

Hendes miljø var et københavnsk borgerligt middelklassemiljø. Faderen var guldsmed og juvelér, og hun havde tre ældre brødre, hvoraf den ældste, Olaf E. Moe, blev boghandler og startede eget forlag. Her blev de første af Benna Moes kompositioner trykt. Den mellemste bror, Harry E. Moe, førte faderens forretning videre, og den yngste, Hagbarth I. Moe, var gymnasielektor og underviste i tysk og musik på Øster-

søgades Gymnasium. Også han bakkede sin lillesøsters første kompositionsforsøg op, idet han instrumenterede og spillede musikken med skolens strygerorkester. En kusine til Bennas far, Olufine Moe, der døde i 1933, var en fremtrædende sangerinde ved Operaen i Stockholm.

Benna gik i skole i "Komtesse Moltkes Borgerskole for Pigebørn" i 8 år. Her fik hun en meget væsentlig del af den ballast, der på forskellige måder kom til at præge hendes forhold til musik.

Komtesse Thusnelda Moltke (1843-1928) var en idealistisk og kreativ kvinde, der trods sin adelige baggrund blev en del af "skolebestyrerindemiljøet"; det talte kvinder som Nathalie Zahle, Elise Bay, Henriette Skramm og Ida Falbe-Hansen. Hun startede sin skole i 1870 med det formål "at skaffe Københavns Borgerstands Børn en fyldig og god Undervisning i kristelig Aand". Hun udtrykte sin programerklæring for skolen i et rim: "Slet ingen Regler, Kun Livet til Norm. Dybde i Indhold, Frihed i Form". I 1881 stiftede hun endvidere sammen med Elise Bay, der også var lærerinde, og med hvem hun havde et mangeårigt samliv, den drengeskole, der siden blev til Østersøgade Gymnasium.

Da Benna var et svageligt barn, deltog hun hverken i skolens gymnastiktimer eller i frikvarterernes leg. I stedet fik hun lov til at spille på skolens orgel. Og hendes musikalske evner blev endvidere i skolesammenhæng opmuntret ved, at Komtesse Moltke inddrog hende i alle skolens festarrangementer, teaterforestillinger, fødselsdagsfester, jubilæumsfester o.s.v. Hun spillede ved dem allesammen, og allerede fra 12-års alderen komponerede hun små sange, dels til fællessang, dels til indslag i de dramati-

seringer, Komtesse Moltke foretog af bl.a. Charles Dickens' "Fårekylingen ved Arnen", de la Motte-Fouqué's "Undine" og "Tornerose" af Chr. Richardt.

Benna Moe som ung. (Det kgl. Bibliotek)

Benna lavede fantasier og improvisationer over julesange, over "Altid frejdig", hun komponerede en ouverture til opførelsen af Johanne Louise Heibergs "En Søndag på Amager" ved fejringen af dennes 100 års fødselsdag i november 1913. Til opførelsen af Schillers "Die Glocke" knyttede Benna en fantasi over salmer, der handler om klokker! Sidste gang, hun producerede til sin gamle skole, var ved dens 50 års jubilæum i 1920. Da skrev hun en kantate og nogle sange til tekster af bl.a. Elise Bay og Nathalie Zahle.

Denne tidligt lærte villighed til altid at stille op, når der var brug for hendes musik, holdt hun vedlige livet igennem. Utallige er de velgørenhedskoncerter, hun har spillet, både i Danmark, hvor hun for eksempel hvert år spillede penge ind til St. Vincent søstre i Helsin-

gør, og i Sverige. Under og lige efter 2. Verdenskrig sang og spillede hun i Sverige for karelske børn, for Finlands børn, til mindegudstjeneste for de faldne, for Red Barnet, for systuen på Lidingö, for de kristne samfunds ædrue-lighedsbevægelse, for faderløse børn i Finland, for den danske flygtningehjælp, for hjælpearbejdet for brødrefolk i Norden, for nødlidende norske og finske børn, for Finlandshjælpen o.s.v.

Og hendes skoleerfaring i lejligheds-kompositioner satte automatisk reflekser i gang i hende, hver gang venner og familie skulle giftes, døbes eller begraves, og hver gang tilsvarende begivenheder indtraf inden for Kongehuset. Således blev Kong Gustav V af Sverige begavet med en hyldestmarch i 1943, den danske tronfølger, prinsesse Margrethe med en bryllupsvals, hendes førstefødte, kronprins Frederik, med en vuggevise o.s.v.

Også til spejderbevægelsen og det danske og svenske militær havde Benna Moe forbindelser, idet hun bidrog til deres musikalske repertoire med en række marcher, og i 1950 dirigerede hun endog et militærorkester i Stockholm, der spillede hendes "Orphée Marche".

Benna Moe fik sin første klaverundervisning hos Dagmar Walsøe fra Hornemanns Konservatorium; men derudover indskrænker hendes systematiske musikalske uddannelse sig til 1½ års privatundervisning i orgel og teori hos hendes halvfætter, organist E. Thuner fra Kristkirken i København. Efter den gik hun - 18 år gammel - som privatisk op til Konservatoriets organisteksamen i 1915 og bestod med en fin 1. karakter. I "fri Præluderen og Modulation" fik hun ug÷, og som noget specielt fik hun lov til at fantasere frit over "Dejlig er Jor-

den" og indkasserede herfor censorernes anerkendelse.

Hun søgte aldrig noget organistembede og forklarede det med, at hendes helbred ikke strakte til. Måske har også hendes udfarende kraft og lyst til at eksperimentere gjort det mindre attraktivt for hende at binde sig til et kirkejob. Ud over at uddanne sig til organist tog hun i perioder sangundervisning i København hos Willie Hagboe-Petersen, Rena Pfiffer og Peter Cornelius, som hun iøvrigt akkompagnerede ved flere koncerter, og i Stockholm hos Nanny Larsén-Todsen, som var Wagner-sangerinde. Bennas stemme var en varm, velskolet mezzo, og selv om hun som udøver først og fremmest følte sig som organist, så gav hun mange koncerter, hvor hun også sang, dels sine egne sange, dels sange af de store romantiske komponister. Ved en koncert i Hedvig Eleonora Kyrka i Stockholm uopførte hun i december 1939 en sang af Sibelius, "Samma, and, från blåa fjärdar".

Som komponist byggede hun udelukkende på sine teoretiske kundskaber fra organistuddannelsen samt sin egen musikalske praksis. Man kan undre sig over, at hun aldrig fik lært at instrumentere. Det højeste, hun drev det til på det punkt, var at skrive en strygekvartet, der blev opført af en professionel østrigsk kvindestrygekvartet, Anita Ast Kvartetten, i Wien i november 1934, samt at tilføje enkelte obligate strygerstemmer til sine klaver-, orgel- og sangkompositioner. Det virker endnu mere besynderligt, når man ser, at hun faktisk tænkte orkestralt, og at det var en af grundene til, at orglet samt kino-orglet og hammondorglet var hendes favoritinstrumenter. Al den musik, hun fik opført for orkester, fik hun andre til

at instrumentere for sig.

Det gælder også balletten "Hybris", som hun fik opført på Det Kgl. Teater i 1930. I 1928 klarede hun at få gjort forskellige indflydelsesrige personer, bl.a. Carl Nielsen, Georg Høeberg og Johan Hye-Knudsen, interesseret i musikken til balletten, der blev skrevet til en handlingsgang udformet af forfatteren Poul Knudsen. På deres anbefalinger fik hun tildelt arbejdslegater fra Det Rongeske Legat og Den Raben-Levetzause Fond.

Balletten bygger på en "luftig" kærlighedshistorie, hvor figurerne er personificerede musikinstrumenter og danse. Der er en konge, Kong Orchestre, en hovmodig prinsesse, Viole d'Amour, 3 hofdamer, Flûte Douce, Clavecin og Harpe, en skælmsk og indtagende kammerpige, Musette, o.s.v. Balletten blev antaget til opførelse i oktober 1928; men premiøren fandt først sted den 5. februar 1930. Hun fik kapelmester Leo Funtek fra Helsingfors Operaen til at instrumentere den. Det var tilsyneladende ikke noget, hun selv følte som et nederlag, tværtimod var hun stolt af, at hun havde overladt arbejdet til en dygtig musiker og betalt et pænt honorar for det. Og hun forstod ikke, at kritikken harcellerede over hendes uformenhed på området. Balletten blev iscenesat som et udstyrsstykke med bl.a. Elna Lassen og Harald Lander som dansere og med fantasifulde dekorationer og dragter tegnet af Gerda Wegener. Disse blev berømmet, mens musikken og handlingen blev stemplet som "tynd", "bundubetydelig" og "næsten usigelig slet". En "balletven" følte sig kaldet til i et læserbrev at karakterisere balletten som "den form for overmod, der nedkalder Gudernes Straf over de Skyldiges Hoveder". Så pennene blev

spidset og det journalistiske vid prøvet som resultat af denne forestilling.

Benna Moe selv tog kraftigt til genmæle i en avisartikel den 14. februar; hun mente, at hun var blevet et offer for interne teaterintriger. Balletten blev ialt opført 6 gange og med et pænt publikumsbesøg. Ydermere blev en del af numrene fra den i de efterfølgende år spillet på koncerter i Tivolis Koncertsal, i National Scala, i Kurhaus i Karlsbad, i Hälsingborg og flere steder.

Men selv om balletten blev en anmelderfiasko, så gav oplevelsen dog Benna Moe den erfaring, at hun ikke var så let at slå ud. Tværtimod blev hun specielt produktiv i det følgende tiår. Hun havde sin første optræden i Danmarks Radio i 1933, hvor hun sang 9 sange af sig selv, og mange andre udsendelser kom til at følge efter. Hun havde også sin første

optræden som dirigent af egne værker i 1933 ved et såkaldt Kunstner Forum i National Scala. Her fik hun i 1937 et egentligt engagement og blev anmeldt som en rigtig "damemusiker", idet anmelderen skrev om "Komponistinden Benna Moe, som med fin Musiksans og ladylike Holdning dirigerer egne Kompositioner" (Nationaltidende 4/12). Benna har utvivlsomt selv vurderet anmeldelsen som meget positiv. Hun fik også sin "Alpine Suite" for orgel spillet i amerikansk radio i 1935 af organisten Earl Larson, der skrev til hende og fortalte, at hendes værk var blevet sendt ud til 200.000 lyttere. Suiten var gennem hendes brors forlæggerkontakter blevet udgivet i det amerikanske forlag Arthur P. Schmidt & Co's "Educational Series" i 1929. (Den er iøvrigt blevet spillet i et dansk radioprogram af domorganist Flemming Dreisig i 1983).

Scenebillede fra opførelsen af balletten "Hybris" (1930) på Det kgl. Teater. Prinsessen, Viole d'amour - Gertrud Jensen. Kong Orchestre - Poul Huld. En frier, Ländler - Leif Ørnberg. (Af dansere medvirkede iøvrigt bl.a.: Elna Lassen, Margot Florentz-Gerhard og Harald Lander) (Det kgl. Bibliotek).

Endvidere komponerede hun ca. 75 af sine ialt godt og vel 200 sange i 1930'erne. Omkring 20 af dem er børnesange komponeret på bestilling af fru Friis-Hjorth, der ledede Radioens Børnekor. Stilen i "voksensangene" spænder fra det intime ligefremme som i "Låt mig vara hos dig" til en tekst af hendes gode ven, den svenske læge Iwan Bratt, til de større anlagte, romantiske, delvist gennemkomponerede sange som "Morgen" til en tekst af Herman Wildenwey. Alle hendes sange er melodisk velformede og iørefaldende, og nogle af dem ligger stilistisk ikke langt fra hendes underholdningsmusik. På dette område var hun også særdeles produktiv, og specielt i 1930'erne skrev hun en lang række marcher, valse, tangoer og foxtrotter, som dansemusik og som filmmusik.

Benna Moes interesse for underholdningsmusikken førte også til, at hun sammen med 22 andre i 1938 meldte sig som ansøger til en stilling som kinoorganist i Palladiumbiografen. I dette år købte Palladium nemlig et kinoorgel til publikumsunderholdning før og efter biografforestillingerne, og da instrumentet var nyt i Danmark, kunne man ikke uden videre udpege en musiker til det, men besluttede sig til at afholde en konkurrence. Man gik grundigt til værks og samlede en dommerkomité bestående af bl.a. professor Erik Abrahamsen og kapelmester Johan Hye-Knudsen.

Fem af ansøgerne - heriblandt Benna Moe - fik brev om, at de var udtaget til videreuddannelse på instrumentet. Fire dage herefter fik to af dem - den ene Benna Moe - besked om, at de alligevel ikke var udtaget. Mogens Kilde blev ansat og arbejdede som Palladiums Kinoorganist, til han i 1948 fik lyst til at søge nye græsgange. Da blev Benna Moe, som på det tidspunkt boede og arbejdede i Sverige, spurgt, om hun ville

overtage stillingen, og hun sagde ja og arbejdede i Palladium indtil 1. marts 1950. På det tidspunkt havde Mogens Kilde fået lyst til at få stillingen tilbage, og med sine forbindelser inden for Danmarks Radio, der lavede transmissioner med kinoorgelmusik, lykkedes det ham trods Benna Moes forfærdelse og vrede.

Hun elskede nemlig jobbet som kinoorganist, og på dette instrument kom hendes evner for improvisation til deres ret. Her kunne hun spille på alle orkestrets tangenter, og hun nød den festivitas, der var knyttet til orglets festligt belyste, roterende opstigning fra kælderen og efter endt spil nedstigning igen, og hun bidrog til festivitas'en med sin påklædning (som hun selv betalte) i tyl, pailletter og tiaraer. På baggrund af Mogens Kildes senere udtalelser om, at jobbet for ham kun var "musikalsk fabriksarbejde",⁴ er det påfaldende, at Benna Moe engagerede sig 100% i det. Hendes bitterhed over at måtte forlade stillingen var intens, og en medvirkende grund hertil var, at hun, før hun modtog opfordringen til at begynde arbejdet, havde en blomstrende pædagogisk virksomhed i Mora i Sverige, hvor hun på flere måder var kendt og respekteret.

Benna Moes tilknytning til Sverige går tilbage til 1920'erne, hvor hun fik spillet bl.a. sine kompositioner "Spansk Dans", "Elegi" og "Gavotte" i Radioen og ved folkekoncerter i Göteborg, Hälsingborg og Gävle. I 1930'erne begyndte hun selv at optræde i Sverige, bl.a. havde hun et radioprogram i Malmö Radio i 1937 sammen med cellisten Charlie Cöster. Hendes sange fra programmet blev anmeldt: "... och mest intresserade de sångar hon själv komponerat: ofte originella i uppbyggnaden samt med en viss

mörk klang, som förmärktes t.o.m. i "Lärketriller".". Endvidere sang hun sange af Schubert, Schumann, Brahms og sig selv ved en orkesterkoncert i Ystad i december 1938, og såvel hendes "välskolade mezzosopran med väl egaliserat klang, uhindrad av tekniska ofullkomligheter" som hendes "livfulla föredrag" blev berømmet i anmeldelserne.

Hun følte sig velkommen i Sverige, og hun fik med årene mange venner dér, bl.a. Hugo Alfvén og hans familie, organisten professor Otto Olsson og hans kone Dagmar og især malerinden Gerda Höglund, der malede et portræt af hende siddende med manuskriptet til "Hybris" i hånden. I 1941 opholdt hun sig i Stockholm hele foråret, hvor hun tog sangtimer hos Nanny Larsén-Todsen, optrådte ved kirkekoncerter og velgørenhedskoncerter og spillede musikseksempler under en foredragsserie om romantiske komponister, som professor Tobias Norlind holdt på Musikhistorisk Museum.

For i den første tid at kunne ernære sig i Stockholm, tjente hun også penge på sine håndarbejder. Som et resultat af den omfattende undervisningsplan i håndarbejde på Komtesse Moltkes Pigeskole var her også et område, hvor hendes kreativitet kunne få afløb. Hun filerede og broderede så overlegent, at hun kunne sælge sine produkter.

Hun havde et kortere ophold i Danmark i 1941-42, rejste så til Sverige igen og blev dér til Palladiumengagementet i 1948. Efter en meget omfattende tournévirkomhed, der bl.a. omfattede "Västkusttournéeen" i 1944, hvor hun optrådte ved kirkekoncerter 22 dage i træk, slog hun sig ned i Mora som musikpædagog og "bykomponist". Her skrev hun bl.a. en kantate til Odd Fel-

low Logens jubilæum i 1945 og et passionsspil til tekst af Kyrkoherde Hilderström i 1947.

Efter skuffelsen over Palladiumfyringen rejste hun til Stockholm og besøgte venner, men måtte p.gr. af sygdom lade sig indlægge på Skodsborg Sanatorium. Selv om hun aldrig flyttede tilbage til Sverige igen, rejste hun stadig derved til kortere eller længere engagementer på forlystelsessteder eller spillede kirkekoncerter; især i 1970'erne gav hun et stort antal kirkekoncerter i en mængde svenske byer.

Hun blev altså ved med at give koncerter, også i Danmark, og efterhånden næsten udelukkende kirkekoncerter, helt til hun kom op i 80'erne. Hun kunne simpelthen ikke stoppe. Hendes sidste større Sveriges tournée fandt sted i 1981 - da var hun 84 år gammel - og hun spillede helt til sin død.

Benna Moe giftede sig aldrig. Antydninger af planer om ægteskab findes i en håndskrevet kommentar til et billede på et avisudklip fra bladet "Nordholland" i november 1943: "... den Landshövding med hvem jeg skulle indgå Ægteskab.. men den Herre var mig for ustabil med andre Kvinder - stor Skuffelse, jeg hoppede fra i god Tid heldigvis!"

I stedet levede hun det meste af sit liv sammen med veninden Karla Aagaard, der var cand.phil. og sproglærerinde, og som førte hus for og støttede Benna i hendes omkringrejsende tilværelse.

♀ ♀ ♀ ♀ ♀

Denne biografiske fremstilling beskriver

kun en del af Benna Moes musikalske virksomhed. Hendes energi var ukuelig, og hendes kreative evner og musikalske begejstring var åbenbare. Hun havde, fra hun var lille pige, øvet sig i at improvisere og skabe melodier. Disse færdigheder indgik i hendes naturlige på en ubesværet måde. Hendes musikalske arbejdsomhed var stor, og hun klarede at forsyne sig selv livet igennem som komponist, musiker og pædagog. Men hun kom med mellemrum ud for chockagtige oplevelser, når hun blev konfronteret med det mandlige musiklivs normer, kritik og manøvrer. Hun forstod ikke baggrunden for dem, og hun kunne ikke andet end at fastholde sin musikalske kvindeidentitet til det sidste og indkassere de smæk, som dens møde med den patriarkalske musikoffentlighed indbragte hende; senest, da hun fik afslag fra Statens Kunstfond på sin ansøgning om støtte til færdiggørelse af et korværk og en klaverkoncert.

I historiens lys kan Benna Moe ses som en typisk musikalsk repræsentant for "overgangskvinden". Hun havde rod i et traditionelt borgerligt miljø fra århundredeskiftet. Hendes respektable pigeskoledragelse fik stor betydning for hende og prægede på mange måder hendes forhold til musik, idet den på den ene side åbnede for og støttede hendes kreative muligheder, men på den anden side også karakteriserede kvindelig musikudøvelse som en typisk hygge-, støtte- og velgørenhedsforanstaltning i forlængelse af det 19. århundredes tradition for kvindelig intimsfæremusiceren. Tidens pigeskole opdrog - trods dens idealistiske uddannelses tanker - først og fremmest pigerne til deres bestemmelse som mødre og husmødre.

Hun var upåvirket af det musiksyn, der

op igennem det 19. århundrede i stigende grad spaltede musikken i to kategorier, i elitær musik og omgangsmusik, med appel til to forskellige skaber- og lytterkategorier. Hun skrev noget musik til koncertlivet og noget til forlystelseslivet, noget for kirkeorglet og noget for kinoorglet, og hun opfattede ikke det ene som højrehånds- og det andet som venstrehåndsarbejde. Hun var en "funktionel" musiker, og set ud fra et traditionelt musikhistorisk synspunkt er der ikke noget epokegørende i hendes musik. Men når man betragter Benna Moe som en overgangskvinde, der tog værdierne fra sin musikalske borgerlige intimsfærekvindelighed med ud i det patriarkalske musikliv, og som med energi og utroligt overskud klarede at leve sit eget musikalske liv i en blanding af samklang og konflikt med den offentlige sfære, så kan man netop betegne hendes indsats som banebrydende.

Noter

1. Weininger, O.: *Geschlecht und Charakter*, Wien 1903.
Weininger, O.: *Kjøn og Charakter*, København 1905.
2. Mette Bryld, Inger-Lise Hjort-Vetlesen, Nina Lykke, Annelise Ballegaard Petersen, Bente Rosenbeck (red.): *Overgangskvinde*, Odense 1982.
Karin Lützen: *Hvad hjertet begærer*, København 1986.
3. Grundlaget for denne biografiske fremstilling er Benna Moes efterladte papirer, der befinder sig på Det kgl. Bibliotek og består af dagbøger, scrapbøger, breve, notater, trykte noder, manuskripter, lydbånd m.m. Af lydmaterialer foreligger endvidere 8 pladesider, som Benna Moe har indspillet for "Tono" på Palladiums Kinoorgel, og 4 for "Musica", hvor hun spiller på Skandiaorglet i Stockholm.
4. I forfatterens utrykte interview med Mogens Kilde, oktober 1986.

EKSPERIMENTERENDE JAZZ PÅ PLADER

af Rine Vejen Hansen

Mette Petersen/Lotte Anker kvartet udgav i januar 1990 deres debutplade "Beyond The Mist". Mette Petersen, piano, og Lotte Anker, saxofon, er kapelmestre for kvartetten, hvis øvrige medlemmer er Jesper Lundgård, bas, og Jesper Elén, trommer. Kvartetten har eksisteret i godt tre år, og den opstod som et samarbejde mellem de to musikere. Pladens numre er komponeret af Mette Petersen og/eller Lotte Anker, med undtagelse af et enkelt Coltrane nummer. I en artikel af Jens Jørn Gjedsted i musiktidsskriftet MM (10. oktober 1987) skriver han bl.a. dette om de kvindelige musikeres kompositionsarbejde: "De komponerer begge og undrer sig tit over, hvor meget deres numre ligner hinanden, uden at de har arbejdet sammen om dem - de samme intervaller og akkorder og den samme lyd".

Mette Petersen og Lotte Anker beskriver deres musik som "ny akustisk jazz", og stilen er "nordisk lyrisk", der lægger sig tæt op ad ECM's pladeudgivelser (ECM er et placeselskab, der kun udgiver jazzplader af mere eksperimenterende art og med "nordisk sound". Blandt pladeudgivelserne kan nævnes: Keith Jarrett og Jan Garbarek). Pladen har fået støtte fra Den danske Jazzkreds og er udgivet på Stunt Records.

I april måned udkommer endnu to plader komponeret og indspillet af kvinder.

Den ene er en soloplate af fløjtenisten og komponisten Chris Poole. Indspilningen af hendes plade foregik i januar

1990. Chris Poole er uddannet ved det rytmiske musikkonservatorium Berklee College of Music, Boston USA.

Hun har indenfor de senere år udviklet en personlig stil på sit instrument og i sine solofløjtestykker og improvisationer. Chris har afholdt mange solofløjtekoncerter (bl.a. på Glyptoteket og Dansk Arkitekturcenter) og musikken på pladen er udviklet på baggrund af disse solokoncerter. Hendes musik er, som hun selv udtrykker det, en "forening af jazz, klassisk og New Age musik". På pladen medvirker Marilyn Mazur på percussion (et enkelt nummer) og Pia Rasmussen på synthesizer (et enkelt nummer). Pladen udkommer på Olufsen Records.

Foruden Chris Pooles soloplate kommer i april måned en CD med den akustiske jazz-duo Hanne Rømer/Marietta Wandall.

Hanne Rømer, saxofonist/komponist, og Marietta Wandall, pianist, er erfarne musikere som har holdt mange koncerter rundt om i landet. Sidste år kunne duoen bl.a. høres på Copenhagen Jazzfestival.

Musikken er inspireret af den 3. verdens musik og rytmer, den klassiske musik, men jazzmusikken er især de to musikeres foretrukne inspirationskilde. Deres CD blev indspillet i september 1989 og februar 1990 i Rainbow Studio i Oslo med ECM teknikeren Jan Erik Kongshaug.

Det er duoen's første plade. CD'en udkommer på pladeselskabet Ambia Music (Mekka Music).

Marietta Wandall/Hanne Rømer Duo, Chris Poole Solo, Mette Petersen/Lotte Anker Kvartet.

KIM KALENDER

Nordisk Musikfest i Göteborg 1991

Ti nordiske komponister samt musikere, kritikere, forskere, studerende og publikum samles d. 4.-9. februar 1991 omkring en række koncerter og seminarer med den fælles overskrift: **Kunstmusikken i et nordisk perspektiv - møde mellem to generationer.** Hvert nordisk land bliver repræsenteret ved to komponister, en noget ældre mandlig og en yngre kvindelig. Arrangørerne håber at dette valg vil give flere dimensioner til diskussionen og en spændende belysning af den nye kunstmusik i Norden.

Fra Island kommer *Karólina Eiríksdóttir* og *Thorkell Sigurbjörnsson*, fra Norge *Cecilie Ore* og *Egil Hovland*, fra Danmark *Gudrun Lund* og *Vagn Holmboe*, fra Finland *Kaija Saariaho* og *Joonas Kokkonen* samt fra Sverige *Karin Rehnqvist* og *Sven-Eric Johanson*.

Bag Nordisk Musikfest står en række musikinstitutioner i Göteborg.

NEW AGE JAZZ FOR
Pia FLYGEL & SYNTHESIZER
 Rasmussen
 NIKOLAJ KIRKE
 torsdag den 29. marts kl. 20

CROSSROADS

af Merete Wendler

"Thi hvad gavner det mennesket, om han vinder den hele verden, men må bøde med sin sjæl?" Det er sådan cirka budskabet på Tracy Chapmans anden LP, der er udkommet her i efteråret.

Når jeg vælger at omskrive det til Matthæusevangeliets ord, skyldes det selvfølgelig, at Tracy Chapmans ordvalg og hele moralkodeks er tydeligt præget af kristendom blandet op med social indignation og en stærk følelse af solidaritet med samfundets udstødte, i USA de sorte og fattige - og ikke mindst kvinderne. Pladens cover, hvorpå Tracy Chapman i sort tøj sidder under en ubarmhertig sol og stirrer på jord, der er så udtørret, at den slår revner, signalerer på én gang indadvendthed, bekymring, lidelse og smerte og dog tro på og håb for den udpinte jord.

Crossroads er blues- og gospelpræget folkesang med overvældende vægt på teksterne. Titelnummeret, der er pladens første sang, er typisk for pladen som helhed: Over et nøje afstemt og diskret akkompagnement fører Tracy Chapmans indtrængende og engagerede mørke stemme os gennem en enkel melodi byggende på lige så enkle harmonier. Den meget talenære, næsten messende, sang er energisk og spændstig. Der er mange ord, og de bliver afleveret med karakteristiske improvisationsagtige glid fra tone til tone på mange af (slut-)stavelserne. Det gør nok så meget sangen til udpræget lytteobjekt. Den generelt gode sammenhæng mellem tekst og musik på pladen gør det i høj grad også værd at sætte sig

ned og lytte til sangene.

Hvor Tracy Chapmans debut-LP, der kom i 1988, indeholdt sange helt tilbage fra 1982 og mestendels socialkritiske sange, er der i de nye sange på denne her LP lige så meget kærlighed og personlige erfaringer med parforholdet, som der er kamp for frihed og lighed. Meget stærkt står dog en sang tilegnet Nelson Mandela, "Freedom Now", der med sin store lighed med Martin Luther Kings ideologi bringer tanken hen på samme herres berømte I-have-a-dream-tale.

Tracy Chapmans sang er udtryksfuld og autoritativ - ikke mindst i "Material World", hvor den har slagtojsagtig præcision og pågaaenhed - men måske nok ikke særlig varieret. Det opvejes dog især af musikerbesætningen, der skifter en del fra nummer til nummer og på dygtig og alsidig vis bakker op om den centrale tekst og Tracy Chapmans kraftfulde sang. Guitar og slagtpøj spiller en stor rolle i de fleste af pladens sange.

Om Tracy Chapmans dyrtkøbte erfaringer som sort kvinde i det amerikanske samfund kan finde plads i danske kvinder og mænds univers er der efter salget af debutpladen at dømme tilsyneladende ingen tvivl om. Om hendes noget brændt-barn-skyer-ilden-agtige erfaringer fra kærlighedslivet kan det samme vil nu vise sig.

Min anbefaling hedder: Står du ved den korsvej, hvor valget er mellem 1988- og 1989-LP'en - så køb dem begge!

Aylward, Florence

Beloved, it is morn. Sang og klaver. Cop. 1906.

Benzen, Julie (-1945)

Barcarole for Klaver.

Klaverstykker I-II

Romance. For klaver. (Juni 1911).

Boisen, Elisabeth (1850-1919)

Fra Lunden. Sang og klaver.

Fred paa Jord. Sang og klaver.

Naar det er mørkt. Sang og klaver.

Serenaden. Sang og klaver.

Sæde Gud, din Engleskare. Sang og klaver.

Tænk paa de Barneøjne. Sang og klaver.

Brock-Hansen, Marie

Festmarch for Pianoforte.

Broström, Hildur

Oländings-Marsch. For klaver.

Bull, Nini

Russisk Mazurka. For klaver (1907).

Carew, Molly

Love's a merchant. Sang og klaver. Cop. 1921.

Collett, Harald

Mørkningssange. (Udgivet under pseudonymet "C").

Federhof-Møller, Betty f. 1836

Naar jeg bli'r stor. Sang og klaver.

Sang om Israel. Sang og klaver. 1931.

Fenger, Johanne (1836-1913)

Digte af Helen Nyblom komponerede for 1 Stemme med Piano.

Lyriske Sange for Mezzosopran eller Baryton.

Sex Sange til Texter af B.S. Ingemanns "Ahasverus" for een Stemme med Piano.

Forster, Dorothy (1884-1950)

Mifawny. Sang og klaver. Cop. 1910.

Griebel Wandall, Tekla (1865-1940)

Klaverkompositioner II.

Kayser, Martha

Giv mig en Blomst, mens jeg lever. Sang og klaver.

Kennedy, Amanda

Star of the Sea. For klaver.

Matthiesen, Sys

Hvis jeg var en tiger. Tolvtonemusik for børn. Instrumenter: 3 violiner, klaver, altklokkespil, bjælder, vandflaske med sugerør. Partitur.

Nordkjær, Agnete

4 Sange komponerede for en Synge-stemme og Pianoforte.

Olsen, Sophie (1845-1925)

Folkedans for Piano.

I Automobil. Galop for Klaver.

Joujou musicale. Instructive Smaastykker for Piano.

Parlow Valse. For klaver.

Reel. "The Sailor's Boy", opus 8. For klaver.

Romantiske Stykker for Klaver, opus 7.

Valse berceuse, opus 9. For klaver.

Valse douce pour Piano.

Pentland, Barbara f. 1912
Interplay for free-bass accordion and string quartet (1972). Spillepartitur.

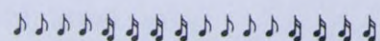
Rasmussen, Pia f. 1953
Blues for klaver. Egtved, 1989.

Rosthøi, Agnete
Sange.

LITTERATUR

Chase, Mildred Portney
Improvisation. Music from the inside out. Berkeley, 1988.

Just being at the piano. Berkeley, 1985.

KONTAKT

Fast medredaktør til KiM-Nyt søges!!!

Grib chancen for at være med til at udarbejde
et spændende musikblad.
Ring til Musse Magnussen: 31 35 45 75, vær. 507
eller
Rine Vejen Hansen: 31 87 77 76

KVINDER I MUSIK - KiM

Bestyrelse:

* Birgitte Alsted
Bagerstræde 3, 4. tv., 1617 København V	31 23 09 06
* Marianne Kragh
Brønlunds Allé 15, 2900 Hellerup
(MI ons.-fre. 9-15)	31 61 18 60
31 14 13 35
* Musse Magnussen, Egmont Kollegiet v. 507
Nørre Allé 75, 2100 København Ø	31 35 45 75
v. 507
* Nancy Neukirch
Palholmterrasserne 38D, 3520 Farum	42 95 56 39
* Tove Nørholt
Ved Amagerport 14, 2. th., 2300 København S	31 95 05 45
* Lise Rydstrøm
Ægirsgade 62, 2200 København N	31 81 56 17

Bladudvalg:

* Rine Vejen Hansen
Smallegade 50, 2.th., 2000 Frederiksberg	31 87 77 76
* Musse Magnussen	

Koncertudvalg:

* Birgitte Alsted	
* Eva Bruun Hansen
Tornestykket 19, 2720 Vanløse	31 74 05 02
* Tove Krag, Kleinsgade 6, 3., 1663 Kbh. V.
Konservatoriet, biblioteket	31 35 03 48
33 12 42 74
* Marianne Rottbøll
Hillerødgade 162, 2400 København NV	31 19 95 04

PR-udvalg:

* Olga Magieres
Øster Farimagsgade 73, 1., 2100 København Ø	

ROSA (Dansk Rock Samråd):

* Nancy Neukrich	
* Marianne Rottbøll	

CFK (Center for formidling af kvindekultur):

* Tove Krag	

Kasserer:

* Tove Nørholt	

Arkivar:

* Tove Krag	

KiM-nyts redaktion

Rine Vejen Hansen 31 87 77 76
Merete Wendler 31 56 51 81
Musse Magnussen 31 35 45 75 lok. 507
(ansvarshavende)

KiMs gironr.: 8 03 15 25
Kasserer: Tove Nørholt 31 95 05 45

KiM-nyt udkommer 4 gange om året
Medlemsskab (incl. KiM-Nyt): 125 kr
Abonnement (kun for institutioner): 100 kr

KiMs sekretariat og KiM-arkivet:
Tove Krag. Musikkonservatoriets bibliotek: 31 12 42 74

NY DEADLINE: 1. MAJ 1990

KiM-nyts adresse:

v/ Musse Magnussen
Egmont Kollegiet, v. 507
Nørre Allé 75
2100 København Ø

Trykkested: E.N. Offset, København

Layout: Skrivertøserne I/S, Farum og KiM-nyts redaktion.

ISSN: 0903-6598